

Taubasert klatreteknikk på hav og land

Tilkomstteknikk ble først brukt i Nordsjøen, men har de siste 20 årene beveget seg mot land. Medarbeiderne i bedriften Høyden henger høyt på både offshoreinstallasjoner og landbaserte bygg – alltid med sikkerhet som grunntanke.

Høyden spesialiserte seg på arbeid der høyde og tilkomst er én av utfordringene i arbeidet. Selskapet gjør alt fra enkle arbeidsoperasjoner som vasking av fasade og vinduer, til større og mer komplekse oppdrag som installasjon av glass, ventilasjonskanaler, rør eller lignende. Felles for alt selskapet gjør er at tilkomst til arbeidsplassen er så vanskelig at den krever personell som er sertifisert til å jobbe i tau, og som har kompetanse på jobben som skal utføres.

Å jobbe i høyden er spesielt fordi man hele tiden er eksponert for en veldig høy risiko. Fall til lavere nivå representerer den største årsaken til skader i arbeidslivet. For å kunne gjøre jobben må det være en kultur, et tankesett og arbeidsmønster som håndterer risikoene slik at arbeidet blir trygt.

Faget tilkomstteknikk har brukt tiden siden 1997 på å vokse seg moden til å flyttes på land. Offshoreindustrien og Petroleumstilsynet er svært positive til faget tilkomstteknikk. Tilkomstteknikk er først og fremst en arbeidsmetode og et fag som alene ikke løser en eneste jobb. Det handler å om å komme til der du vil. For å få utrettet en jobb må man blande ulike fag, kompetanser, teknikker og kulturer – hele tiden med et høyt sikkerhetsfokus. For eksempel er montering av glass forholdsvis enkelt på bakken. Men, når arbeideren henger i et tau må det være kontroll på at glasset ikke vil kutte tauet arbeideren henger i, eller skade andre sikringstiltak.

Få ulykker

Tilkomstteknikk kommer fra en kultur hvor sikkerhet er grunnmuren. Dette stammer mye fra klatremiljøet, men også gjennom kulturen offshoreindustrien har drevet frem. Statistisk sett må man lete lenge etter et fag eller bransje med like høy eksponering for risiko, som samtidig har så få ulykker som tilkomstteknikk. Bransjen har klart å lage et finmasket nett som fanger opp farene før de utvikler seg til hendelser og ulykker.

Teknikken som brukes er veldig anvendelig og nesten alt kan gjøres hengende i et tau. Høyden har blant annet montert vinduer på Lambda, det nye Munch-museet i Bjørvika i Oslo. Vinduene veier opp til 910 kilo og ble montert på et 20 graders overheng 50 meter over bakken. På en slik jobb brukes enkle løfteteknikker, men kombinasjonen av tilkomst med taubaserte systemer, god forståelse for tyngdekraften og de begrensende faktorene gjør at tilkomstteknikk er den beste måten å løse oppgaven på. Teknikkene og tankesettet er helt likt det som brukes offshore, og viser en direkte overføring av kompetanse fra hav til land.

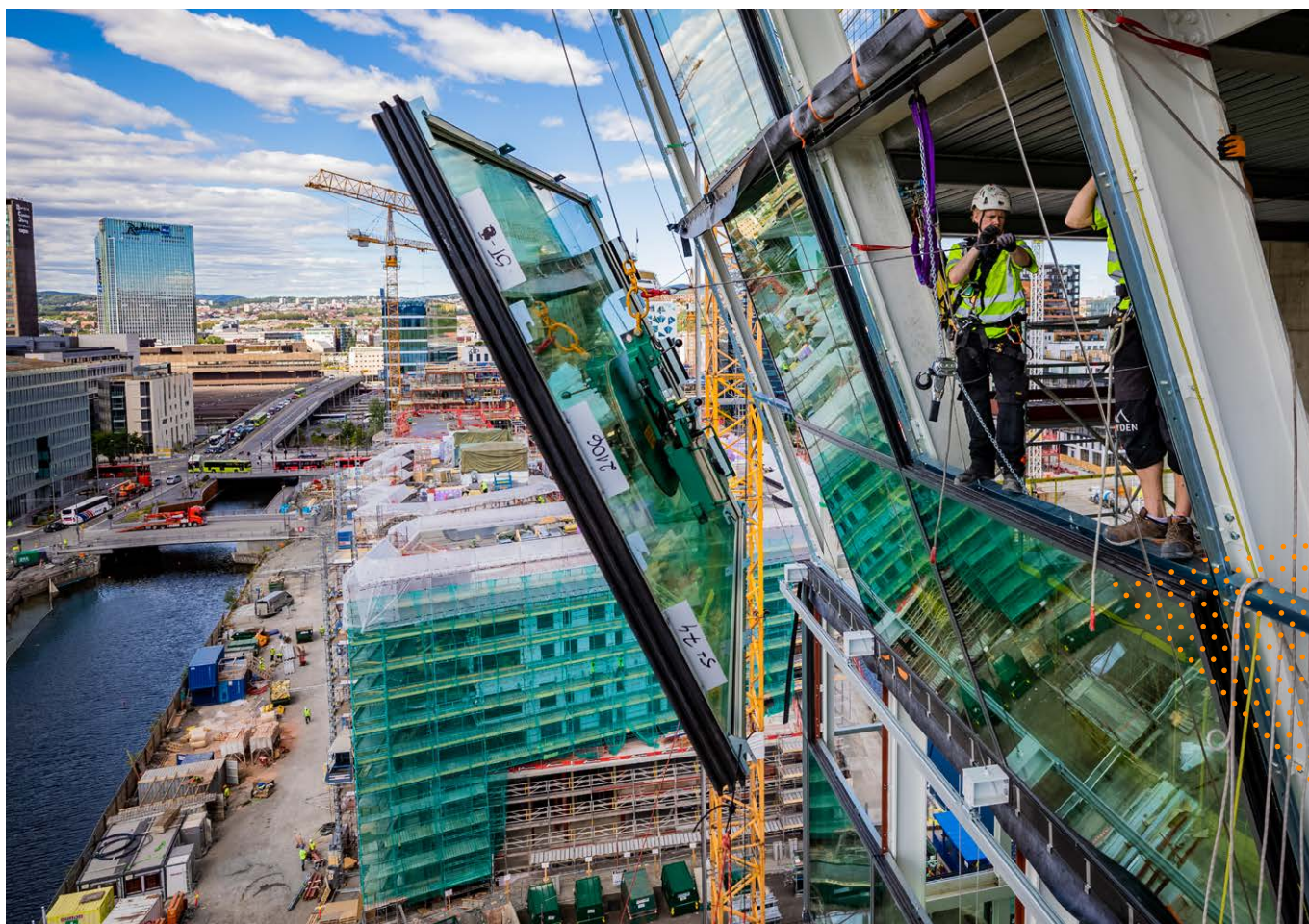

TUNGE LØFT: Vinduene på det nye Munch-museet veier opp til 910 kilo og ble montert på et 20 graders overheng 50 meter over bakken. Foto: Terje Aamodt, Høyden AS

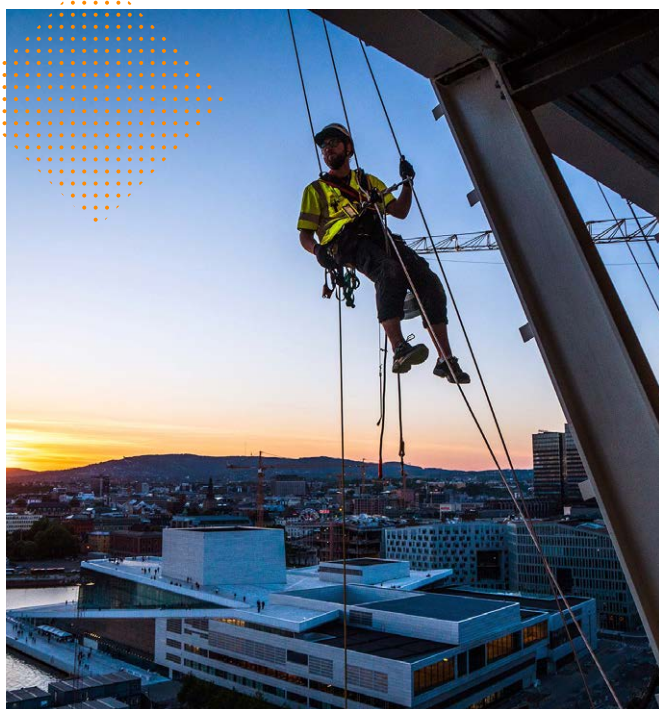

FÅ ULYKKER: Tilkomstteknikk kommer fra en kultur hvor sikkerhet er grunnmuren. Dette stammer mye fra klatremiljøet, men også gjennom kulturen offshoreindustrien har drevet frem. Statistisk sett må man lete lenge etter et fag eller bransje med like høy eksponering for risiko, som samtidig har så få ulykker som tilkomstteknikk. Foto: Høyden AS

BYGGEPLASS: Museet skal åpne i 2020. Det er tegnet av det spanske arkitektfirmaet estudio Herreros. Museet består av en tårnbygning på 13 etasjer omkranset av et podium på tre etasjer. Bygget er sentralt plassert på østsiden av Akerselva, ytterst på Paulsenkaia og sydøst for Operaen. Foto: Terje Aamodt, Høyden AS

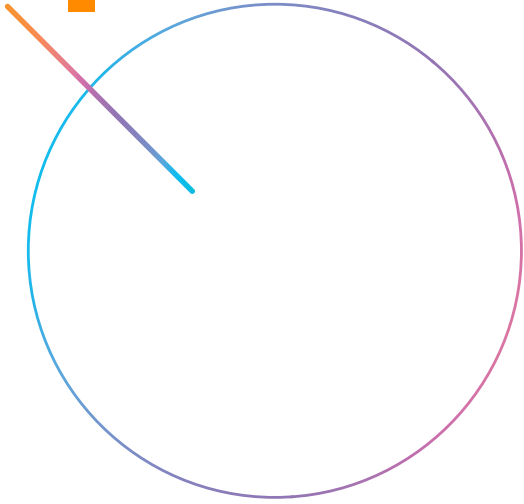
HØYTHENGENDE JOBB: Tilkomsstteknikere var viktige for å montere vinduer på det nye Munch-museet Lambda i Oslo. Foto: Thomas Horgen, Høyden AS

Kameratsjekk

Begrepet kameratsjekk kommer opprinnelig fra klatremiljøet. Da tilkomstteknikerne offshore begynte å bruke begrepet offshore ble det raskt adoptert av offshore-næringen, og ble en del av rutine og tankesettet. Vi ser nå at byggherrer og de største entreprenørene i byggindustrien omfavner begrepet, og gjør sine egne tolkninger og versjoner.

Å gjøre en kameratsjekk og innlemme metoden i alt som gjøres handler ikke så mye om hva som sjekkes, men om innføringen av en tankegang og filosofi om at vi alle kan gjøre feil. Det senker terskelen for å si ifra, og ikke minst å bli sagt ifra til. To hoder tenker bedre enn ett, og sannsynligheten av at en liten tabbe passerer fire øyne er langt mindre enn at den passerer to.

Høyden praktiserer kameratsjekk kontinuerlig, og finner man småfeil blir de fanget opp. Det er ingen stolthet eller skam involvert, kun en nysgjerrig, ærlig, åpen og kontinuerlig dialog rundt det man ser. Høyden mener at dette er den viktigste byggesteinen i selskapets kultur. Systemtankegangen og det store interne rapporteringskravet er hentet fra offshoreindustrien, og det er med på å styrke selskapets læringskultur.

www.norskoljeoggass.no

